

INDIVIDUALIZAREA RĂSPUNDERII ȘI PEDEPSEI PENALE APLICATE MINORULUI

Valentina RUSSU,
doctorandă

Un principiu important în dreptul penal este cel al individualizării răspunderii și pedepsei penale. Potrivit acestuia, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Săvârșirea infracțiunii de către un minor este o circumstanță care atenuează răspunderea, fiind chiar una excepțională. Reieșind din particularitățile persoanei minore, legea penală prevede aplicarea față de aceasta a unui regim sancționator mai blând. În această lucrare științifică ne propunem o analiză a circumstanțelor care trebuie luate în considerare la soluționarea cauzelor penale în privința minorilor. Totodată, se urmărește explicarea prevederilor legale la nivel național referitoare la tipurile și quantumul pedepselor penale aplicate persoanelor minore.

Cucinte-cheie: minor, răspundere penală, pedeapsă penală, individualizare.

INDIVIDUALIZATION OF LIABILITY AND CRIMINAL UNISHMENT APPLIED TO MINOR

Valentina RUSSU,
PhD student

An important principle in criminal law is the individualization of criminal liability and punishment. According to this, at applying of the criminal law it must be taken into account the nature and the prejudicial degree of the committed crime, the person of the culprit and the circumstances of the case that attenuate or aggravate the criminal liability. The committing of a crime by a minor is a circumstance that mitigates liability, being even an exceptional one. Based on the particularities of the minor, the criminal law provides for them the application of a milder sanctioning regime. In this scientific paper we propose an analysis of the circumstances to be taken into account when solving criminal cases concerning minors. At the same time, it aims to explain the national legal provisions on the types and amount of criminal penalties applied to minors.

Keywords: juvenile, criminal liability, criminal punishment, individualization.

Introducere. Situația copilului delinvent în sistemul justiției penale constituie o preocupare continuă pentru autoritățile naționale și societatea civilă, în ultimii ani Republica Moldova întreprinzând o serie de reforme și acțiuni în vederea protejării acestui subiect sensibil în sfera penală. Chiar dacă rezultatele acțiunilor întreprinse până acum nu sunt cele așteptate și problemele nerezolvate la acest capitol s-au agravat pe alocuri, există totuși o disponibilitate activă din partea actorilor implicați în lucrul cu copiii delincvenți pentru soluționarea lacunelor sistemice și legale existente [1, p.3]. În acest sens, accentuăm că lupta împotriva delincvenței juvenile trebuie să se bazeze pe o abordare complexă a factorului de prevenire în cadrul unei politici sociale adecvate, care să asigure corectarea compor-

Introduction. The situation of the delinquent child in the criminal justice system is a continuous concern for the national authorities and civil society, in recent years the Republic of Moldova has undertaken a series of reforms and actions to protect this sensitive subject in the criminal sphere. Even if the results of the actions taken so far are not those expected and the unresolved problems in this chapter have worsened in some places, there is still an active willingness on the part of the actors involved in working with delinquent children to solve the existing systemic and legal gaps [1, p.3]. In this respect, we accentuate that the fight against juvenile delinquency must be based on a complex approach to the preventive factor within the framework of an appropriate social policy, which ensures the correction of the behavior of the minor personally, mainly by non-custodial means.

tamentului personalității minore, în principal prin mijloace neprivative de libertate.

Metode și materiale aplicate. În vederea elaborării acestui studiu autorul valorifică metode de cercetare specifice, dintre care metoda logică, metoda analizei, metoda sintezei, metoda comparativă, metoda sistemică etc. La baza cercetării se află prevederile legislației în vigoare, dar și diverse studii desfășurate în domeniul supus cercetării.

Rezultate obținute și discuții. În legislația penală națională, instituția individualizării pedepsei își are fundamentul juridic în dispozițiile capitolului VIII al Părții Generale a Codului penal. La aceste dispoziții se mai adaugă și cele din Codul de procedură penală privind individualizarea pedepsei penale a inculpatului la judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art. 364/1 alin. (8) CPP) sau reducerea pedepsei inculpatului drept recompensă pentru încălcarea dreptului inculpatului (art. 385 alin. (5) CPP).

Pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Pentru ca pedeapsa aplicată inculpatului să atingă scopurile susmenționate, legea penală stabilește anumite criterii de individualizare a pedepsei. Criteriile de individualizare a pedepsei sunt cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii și aplicării pedepsei [2, p.9].

Codul Penal stabilește criterii generale și criterii speciale de individualizare a pedepsei. Criteriile generale de individualizare a pedepsei penale sunt prevăzute în art. 75 CP. Conform acestor criterii, persoanei care este recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii comise, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale fami-

Applied methods and materials. In order to elaborate this study, the author capitalizes on specific research methods, among which the logical method, the method of analysis, the method of synthesis, the comparative method, the systemic method, etc. At the basis of the research are the provisions of the legislation in force, but also various studies carried out in the field subject to research.

Results obtained and discussions. In the national criminal legislation, the institution of the individualization of the punishment has its legal basis in the provisions of Chapter VIII of the General Part of the Criminal Code. To these provisions are added the provisions of the Code of Criminal Procedure regarding the individualization of the criminal punishment of the defendant at the trial of the case on the basis of the evidence administered during the criminal investigation phase (art. 364/1 para. (8) of the Code of Criminal Procedure) or the reduction of the defendant's sentence as a reward for violating the defendant's right (art. 385 para. (5) Code of Criminal Procedure).

The criminal punishment is aimed at restoring social equity, correcting the convicted person, as well as preventing the committing of new crimes both on the part of convicts and other persons. In order for the punishment applied to the defendant to achieve the above - mentioned purposes, the criminal law establishes certain criteria for the individualization of the punishment. The criteria for the individualization of the punishment are the requirements that the court is obliged to lead in the process of establishing and applying the sentence [2, p.9].

The Criminal Code establishes general criteria and special criteria for the individualization of the punishment. The general criteria for the individualization of the criminal punishment are provided in art. 75 of the Criminal Code. According to these criteria, the person recognized guilty of committing a crime is subject to a fair punishment within the limits set in the Special Part of the Criminal Code and in strict accordance with the provisions of the General Part of the Criminal Code. At determining the category and term of the punishment, the court takes into account the seriousness of the committed crime, the reason for it, the person responsible, the circumstances of the case, which mitigate or aggravate the liability, the influence of the punishment applied on the cor-

liei acestuia [3]. Criteriile generale au caracter obligatoriu la individualizarea oricărei pedepse, la alegerea categoriei și termenului pedepsei, la stabilirea atât a pedepsei principale, cât și a celei complementare.

Având în vedere particularitățile persoanei care a săvârșit infracțiunea în calitate de criteriu de individualizare a răspunderii penale, menționăm că din dispozițiile art. 21 alin. (1) CP rezultă că în Republica Moldova minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu poate fi subiect al infracțiunii. Vârsta generală pentru tragerea la răspundere penală a persoanei fizice este de la 16 ani. Minorii între 14 și 16 ani poartă răspunderea penală numai pentru săvârșirea infracțiunilor expres enumerate în art. 21 alin. (2) CP.

Faptul săvârșirii infracțiunii de către un minor, indiferent de gravitatea ei și de faptul că el, anterior, a fost condamnat sau a săvârșit mai multe infracțiuni, se consideră ca circumstanță ce atenuează răspunderea penală și trebuie luată în vedere la aplicarea pedepsei minorului. Pentru comiterea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, pedeapsa se aplică minorului numai dacă se apreciază că luarea măsurii cu caracter educativ nu este suficientă pentru corectarea minorului, iar în cazurile prevăzute de art. 93 CP minorul poate fi liberat de pedeapsa penală cu aplicarea măsurilor cu caracter educativ. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea mai este considerat de către legiuitor ca o circumstanță excepțională și temei pentru a-i aplica minorului o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege în conformitate cu prevederile art. 79 CP [3].

La individualizarea pedepsei în cazul minorilor, instanța urmează să țină seama de nevoile speciale și variate ale minorilor și de diversitatea măsurilor posibile – prevăzute de lege – de aplicare a pedepsei față de copilul. O asemenea atitudine față de minorii delincvenți este prevăzută în Ansamblul de reguli minime ale Organizației Națiunilor Unite pentru minori (Regulile de la Beijing).

Punctul 17 din Ansamblul de reguli minime reglementează principiile directe care guvernează judecata și luarea hotărârii. Astfel, instanțele la adoptarea hotărârii în privința minorilor trebuie să se inspire din următoarele principii:

rection and re-education of the guilty person, as well as the living conditions of his family [3]. The general criteria are mandatory for the individualization of any punishment, for the choice of the category and term of the punishment, for the establishment of both the main and the complementary punishment.

Taking into account the particularities of the person who committed the crime as a criterion for the individualization of criminal liability, we mention that from the provisions of art. 21 para. (1) it follows that in the Republic of Moldova the minor who has not reached the age of 14 years cannot be subject to the crime. The general age for criminal liability of the individual is from 16 years. Minors between 14 and 16 years old bear criminal responsibility only for committing the offences expressly listed in article 21 para. (2) of the Criminal Code.

The fact that a minor committed the crime, regardless of its seriousness and the fact that he has previously been convicted or has committed several offences, shall be considered as a circumstance that mitigates criminal liability and must be taken into account at applying the minor's punishment.

For committing a mild or less serious offence, the punishment shall be applied to the minor only if it is considered that taking the educational measure is not sufficient to correct the minor, and in the cases provided for by art. 93 of the Criminal Code the minor may be released from the criminal penalty with the application of educational measures.

The minority of the person who committed the crime is also considered by the legislator as an exceptional circumstance and grounds for imposing on the minor a more lenient punishment than the one provided by law in accordance with the provisions of art. 79 of the Criminal Code [3].

At individualizing the punishment in the case of minors, the court will take into account the special and varied needs of minors and the diversity of possible measures provided by the law on the application of child punishment. Such an attitude towards juvenile offenders is provided for in the United Nations Minimum Rules for Minors (Beijing Rules).

Paragraph 17 of the Set of Minimum Rules regulates the guiding principles governing judgment and decision-making. Thus, the courts when deciding on minors must draw in-

a) hotărârea trebuie să fie întotdeauna proporțională, nu numai cu împrejurările și gravitatea delictului, ci și cu circumstanțele și nevoile delincventului, ca și cu cele ale societății;

b) nu vor fi aduse restricții libertății personale a minorului – și acestea limitate la un minim necesar – decât după examinarea minuțioasă a cauzei;

c) privațiunea de libertate va fi impusă minorului numai dacă acesta este considerat vinovat de un delict săvârșit prin promovarea de daune împotriva altei persoane sau pentru recidivă, dacă nu există altă soluție convenabilă;

d) bunăstarea minorului trebuie să constituie criteriul hotărâtor în examinarea cauzei lui [4]. Aceste principii au fost implementate de către legiuitorul național în CP și CPP, principii care urmează să fie respectate cu strictețe de către instanțe la adoptarea hotărârilor în privința minorilor.

Potrivit art. 75 alin. (3) CP, pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, minorului i se aplică pedeapsa numai dacă se apreciază că luarea măsurii cu caracter educativ nu este suficientă pentru corectarea acestuia. Astfel, minorul care a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, poate fi liberat de răspundere penală de către instanța de judecată la judecarea cauzei în fond până la adoptarea sentinței. Acest fapt este stipulat și în CPP la art.483, potrivit căruia, dacă, la desfășurarea urmăririi penale, în cazurile infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave săvârșite de minor, se stabilește că minorul pentru prima dată a săvârșit o asemenea infracțiune și corectarea lui poate fi obținută fără a-l trage la răspundere penală, procurorul dispune încetarea urmăririi penale și liberarea minorului de răspundere penală în temeiul prevăzut în art.54 din Codul penal, cu aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ, conform prevederilor art.104 din Codul penal [5]. Mai mult, dacă instanța de judecată nu a aplicat prevederile art. 483 alin. (5) CPP, potrivit art. 486-487 CPP, ea trebuie să examineze, la adoptarea sentinței, mai întâi posibilitatea liberării de pedeapsă a minorului în conformitate cu prevederile art. 93 CP. În acest caz, art. 93 CP obligă instanța să examineze posibilitatea libe-

spiration from the following principles:

a) the decision must always be proportionate, not only with the circumstances and seriousness of the offence, but also with the circumstances and needs of the offender as well as with those of society;

b) no restrictions will be placed on the minor's personal freedom – and these limited to a necessary minimum – until after a thorough examination of the case;

c) the deprivation of liberty shall be imposed on the minor only if he/she is considered guilty of a crime committed by promoting damages against another person or for reoffending, if there is no other convenient solution;

d) the minor's welfare must be the decisive criterion in the examination of the case of [4]. These principles have been implemented by the national legislator in the of the Criminal Code and Code of Criminal Procedure, principles that are to be strictly observed by the courts when adopting decisions regarding minors.

According to art. 75 para. (3) of the Criminal Code, for committing a light or less serious crime, the minor shall be punished only if it is considered that the taking of the educational measure is not sufficient to correct it. Thus, the minor who has committed a mild or less serious crime, may be released from criminal liability by the court when the case is tried on the merits until the adoption of the sentence. This fact is also stipulated in the Code of Criminal Procedure in art.483, according to which, if, at the criminal investigation, in the cases of light or less serious crimes committed by the minor, it is established that the minor for the first time committed such an offence and its correction can be obtained without calling him to criminal responsibility, the prosecutor orders the cessation of the criminal investigation and the release of the minor from criminal liability on the basis of art.54 of the Criminal Code, with the application of coercive measures of educational character according to the provisions of art.104 of the Criminal Code [5]. Moreover, if the court did not apply the provisions of art. 483 para. (5) of the Code of Criminal Procedure, according to art. 486-487 Code of Criminal Procedure, it shall examine, when adopting the sentence, first the possibility of freeing the minor from punishment in accordance with the provisions of art. 93 Criminal Code. In this case, art. 93 of the Criminal Code obliges the court to examine the possibility of

rării minorului de pedeapsa penală nu numai pentru infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, ci și pentru infracțiuni grave. La soluționarea acestei chestiuni, instanța de judecată se călăuzește de criteriile prevăzute de art. 75 CP, luând în vedere și circumstanțele stabilite în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei în baza cerințelor art. 475 CPP. Numai dacă se constată că scopurile pedepsei penale (art. 61 alin. (2) CP) nu pot fi atinse prin aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ (art. 104 CP), instanța de judecată va individualiza pedeapsa, care urmează a fi aplicată minorului utilizând criteriile prevăzute de art. 75 CP.

Pe lângă criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 CP, pentru minori legiuitorul a prevăzut la art. 475 CPP circumstanțe suplimentare, care urmează a fi stabilite în cauzele privind minorii, cum ar fi:

1) condițiile în care trăiește și este educat minorul, gradul de dezvoltare intelectuală, volitivă și psihologică a lui, particularitățile caracterului și temperamentului, interesele și necesitățile lui;

2) influența adulților sau a altor minori asupra minorului;

3) cauzele și condițiile care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, și, pentru a stabili aceste circumstanțe, urmează a fi în mod obligatoriu dispusă întocmirea referatului prezential de evaluare psihosocială a minorului [5].

Legiuitorul, la art. 75 alin. (2) CP, a prevăzut că o pedeapsă mai aspră, din categoria celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din lista celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. La stabilirea pedepsei unui minor pentru o infracțiune pentru care sunt prevăzute pedepse alternative, instanța urmează să motiveze de ce aplică o pedeapsă mai gravă din șirul celor alternative și care sunt argumentele care au dus la concluzia instanței că o pedeapsă mai blândă din cele prevăzute de lege nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În completarea celor enunțate mai sus, reiterăm faptul că potrivit *Hotărârii Plenului CSJ Cu privire la practica judiciară în cauzele penale privind minorii*, la adoptarea sentinței în cauza minorului, pe lângă chestiunile enun-

freeing the minor from criminal punishment not only for light or less serious offenses, but also for serious offenses. When solving this issue, the court is guided by the criteria stipulated by art. 75 Criminal Code, taking into account also the circumstances established during the criminal investigation and trial of the case based on the requirements of art. 475 of the Code of Criminal Procedure. Only if it is found that the purposes of criminal punishment (art. 61 para. (2) of the Criminal Code) cannot be achieved by applying coercive measures of an educational nature (art. 104 of the Criminal Code), the court shall individualize the punishment, which is to be applied to the minor using the criteria stipulated by art. 75 of the Criminal Code.

In addition to the general criteria for the individualization of the punishment provided by art. 75 of the Criminal Code, for minors, the legislator has provided for in art. 475 of the Code of Criminal Procedure additional circumstances to be established in cases concerning minors, such as:

1) the conditions under which the minor lives and is educated, the degree of intellectual, volitional and psychological development of the minor, the peculiarities of his character and temperament, his interests and needs;

2) the influence of adults or other minors on the minor;

3) the causes and conditions that contributed to the commission of the crime, and, in order to establish these circumstances, the preparation of the presentential report of psychosocial evaluation of the minor shall be compulsorily ordered [5].

The legislator, at art. 75 para. (2) of the Criminal Code, provided that a harsher punishment, from the category of alternative ones provided for committing the crime, shall be established only if a milder punishment, from the list of those mentioned, will not ensure the achievement of the purpose of the punishment. When determining the punishment of a minor for a crime for which alternative punishments are provided, the court is to motivate why it applies a more serious punishment from the range of alternative ones and what are the arguments that led to the court's conclusion that a milder punishment of those provided by law will not ensure the achievement of the purpose of the punishment.

In addition to the above, we reiterate that according to *the Decision of the Supreme Court*

țate în art.385 CPP, urmează să fie soluționate și alte chestiuni prevăzute de art.485 CPP. Este necesar de examinat posibilitatea liberării de pedeapsă penală în conformitate cu dispozițiile art.93 CP sau suspendarea condiționată a executării pedepsei în conformitate cu dispozițiile art.90 CP. În context, urmează să se întreprindă toate măsurile prevăzute de lege pentru a aplica inculpatului minor pedeapsa non-privativă de libertate sau pentru a-i stabili o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege (art. 79 CP), ori pentru a dispune suspendarea condiționată a pedepsei în conformitate cu dispozițiile art. 90 CP [6].

Pedeapsa se aplică în limitele fixate în Partea Specială a CP, iar pentru minori, în temeiul art. 70 alin. (3) CP, limitele închisorii se apreciază în felul următor: limita maximă a închisorii se stabilește din maximumul pedepsei stabilite pentru maturi prevăzută de legea penală pentru infracțiunea săvârșită redusă la jumătate, iar limita minimă este cea prevăzută de lege și pentru cei maturi. În cazul în care limita maximă redusă la jumătate este sub limita minimă prevăzută de lege și se aplică această limită, instanța nu va indica necesitatea aplicării prevederilor art. 79 CP, deoarece însuși legiuitorul a stabilit pentru minori limita maximă care este sub limita minimă prevăzută de lege pentru asemenea infracțiune. Drept exemplu – sancțiunea art. 145 alin. (2) CP prevede pedeapsă de la 15 la 20 de ani închisoare, deci limita maximă de închisoare pentru minor va fi de 10 ani, limită ce depășește cu mult limita minimă prevăzută de lege [2, p.32].

Referitor la pedeapsa amenzii, menționăm că aceasta va fi aplicată față de minor atunci când acesta are posibilitate reală de a o achita din surse proprii, astfel ca minorul să înțeleagă esența pedepsei pentru ca aceasta să-și atingă scopul. Totodată, munca neremunerată în folosul comunității, potrivit art. 67 alin. (4) CP, se va aplica doar în privința celor care au atins vârsta de 16 ani [3].

Aplicarea pedepsei cu închisoare unui minor, după cum am menționat, trebuie să fie ultima soluție a instanței și doar în cazul în care o altă pedeapsă nu va atinge scopul acesteia. La adoptarea sentinței în privința minorului, instanța este obligată, după cum am menționat și anterior, să examineze posibilitatea libe-

Plenum on the judicial practice in criminal cases concerning minors, when adopting the sentence in the case of the minor, in addition to the issues mentioned in art.385 Code of Criminal Procedure, other issues stipulated by art.485 Code of Criminal Procedure are to be solved. It is necessary to examine the possibility of liberation from criminal punishment in accordance with the provisions of art.93 of the Criminal Code or the conditional suspension of the execution of the sentence in accordance with the provisions of art.90 of the Criminal Code. In the context, all the measures provided by law are to be taken to apply to the minor defendant the non-custodial sentence or to establish a milder punishment than the one provided by law (art. 79 of the Criminal Code), or to order the conditional suspension of the sentence in accordance with the provisions of art. 90 of the Criminal Code [6].

The punishment shall be applied within the limits set in the Special Part of the Criminal Code, and for minors, pursuant to art. 70 para. (3) of the Criminal Code, the limits of the prison shall be assessed in the following way: the maximum limit of the prison shall be established from the maximum punishment established for adults provided by the criminal law for the committed offense reduced by half, and the minimum limit is the one provided by the law also for the mature ones. If the maximum limit reduced by half is below the minimum limit provided by law and this limit applies, the court will not indicate the necessity of applying the provisions of art. 79 of the Criminal Code, because the legislator himself has established for minors the maximum limit that is below the minimum limit provided by law for such a crime. As an example – the sanction of art. 145 para. (2) of the Criminal Code provides for a penalty of 15 to 20 years imprisonment, so the maximum prison limit for the minor will be 10 years, a limit that far exceeds the minimum limit provided by law [2, p.32].

Regarding the penalty of the fine, we mention that it will be applied when he has a real possibility to pay it from his own sources, so that the minor understands the essence of the punishment in order for it to achieve its purpose. At the same time, unpaid work for the benefit of the community, according to art. 67 para. (4) of the Criminal Code, will apply only to those who have reached the age of 16 years [3].

The application of imprisonment to a minor, as we mentioned, must be the last resort

rării de pedeapsă a acestuia în conformitate cu dispozițiile art. 93 CP sau a suspendării condiționate a executării pedepsei, conform dispozițiilor art. 90 CP.

În cazul în care instanța va constata posibilitatea liberării minorului de pedeapsa penală, în virtutea art. 104 CP, atunci va dispune aplicarea uneia sau a mai multor măsuri de constrângere cu caracter educativ, după cum urmează:

- a) avertismentul;
- b) încredințarea minorului pentru supraveghere părinților, persoanelor care îi înlocuiesc sau organelor specializate de stat;
- c) obligarea minorului să repare daunele cauzate. La aplicarea acestei măsuri se ia în considerare starea materială a minorului;
- d) obligarea minorului de a urma un curs de tratament medical de reabilitare psihologică;
- e) obligarea minorului de a urma cursul de învățământ obligatoriu;
- f) obligarea minorului de a participa la un program probațional [3].

Lista măsurilor de constrângere cu caracter educativ menționate este exhaustivă și instanța nu poate aplica altele decât cele prevăzute de lege. În cazul liberării de pedeapsă a minorului în temeiul art. 93 CP, instanța este obligată să menționeze în sentință necesitatea informării despre aceasta a organului respectiv specializat de stat și să-i pună în sarcină efectuarea controlului asupra comportării minorului condamnat.

La stabilirea pedepsei minorului, în temeiul art. 485 CPP, dacă există în cauza respectivă condițiile prevăzute de art. 90 CP, instanța este obligată să examineze posibilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei de către minor [5]. Dacă instanța a ajuns la concluzia că există posibilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei de către minor, îi va stabili un termen de probă de până la 5 ani, iar în temeiul alin. (6) art. 90 CP, îl poate obliga pe minor în termenul de probă să exercite una sau mai multe din următoarele obligații:

- a) să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent;
- b) să nu frecventeze anumite locuri;
- c) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau de boală venerică;

of the court and only if another punishment does not achieve its purpose. When adopting the sentence in respect of the minor, the court is obliged, as mentioned before, to examine the possibility of his release of punishment in accordance with the provisions of art. 93 of the Criminal Code or of the conditional suspension of the execution of the sentence, according to the provisions of art. 90 of the Criminal Code.

If the court finds that the minor can be released from criminal punishment, by virtue of art. 104 of the Criminal Code, it will order the application of one or more coercive measures of an educational nature, as follows:

- a) the warning;
- b) entrusting the minor for supervision to parents, persons who replace them or specialized state bodies;
- c) ordering the minor to repair the damages caused. In applying this measure, the material condition of the minor shall be taken into account;
- d) obliging the minor to follow a course of medical treatment of psychological rehabilitation;
- e) obliging the minor to attend the compulsory education course;
- f) ordering the minor to participate in a probationary program [3].

The list of educational coercive measures mentioned is exhaustive and the court may not apply other than those provided for by law. In case of release of punishment of the minor under art. 93 of the Criminal Code, the court is obliged to mention in the sentence the need to inform about it the respective specialized state body and to charge him with carrying out the control over the behavior of the convicted minor.

When determining the sentence of the minor, on the basis of art. 485 of the Code of Criminal Procedure, if there are conditions in the respective case provided by art. 90 of the Criminal Code, the court is obliged to examine the possibility of conditional suspension of the execution of the sentence by the minor [5]. If the court has concluded that there is a possibility of conditional suspension of the execution of the sentence by the minor, it will set a probationary term of up to 5 years, and under para. (6) art. 90 of the Criminal Code, it may oblige the minor within the probationary period to exercise one or more of the following obligations:

- a) not to change his domicile without the

c/1) să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent;

d) să acorde o susținere materială familiei victimei;

e) să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță;

f) să participe la programe probaționale;

g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității;

h) să fie supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni [3].

În cazurile când instanța a constatat că infracțiunile au fost săvârșite de către minori în stare de ebrietate, urmează să fie clarificate circumstanțele în care ei au procurat băuturi spirtoase sau substanțe narcotice, să fie elucidate acțiunile adulților de atragere a minorilor la beție sau la consumarea substanțelor narcotice.

Instanța de judecată trebuie să ia în considerare dacă prin caracterul său acțiunea infracțională este legată de starea de ebrietate a minorului, precum și de circumstanțele, din cauza cărora vinovatul minor a ajuns în această stare, ea poate să nu o considere ca circumstanță agravantă a minorului în timpul săvârșirii infracțiunii, dacă el a fost adus premeditat la această stare pentru a comite infracțiunea. De asemenea, instanța urmează să se pronunțe în sentință asupra necesității aplicării minorului a unui tratament forțat de alcoolism sau narcomanie și, dacă există pentru aceasta temeiuri, va aplica prevederile art. 103 CP [2, p.35].

Concluzii. Minorii, fiind abia la stadiile inițiale ale dezvoltării personalității lor, au nevoie, pentru a se dezvolta psihic și intelectual și pentru a se integra mai bine în societate, de o atenție și de o asistență deosebite și trebuie să fie protejați de lege prin asigurarea condițiilor care garantează liniștea, libertatea, demnitatea și siguranța lor.

Atunci când un minor intră în conflict cu legea penală este necesar ca sistemul de justiție și practicile naționale să fie aplicate ținându-se seama de principiile unanim recunoscute și normele de drept internațional pertinente.

Menționăm că politica socială globală, în general, trebuie să vizeze favorizarea protecției sociale a minorilor în vederea evitării intervenției sistemului de justiție pentru minori, pre-

consent of the competent body;

b) not to attend certain places;

c) to undergo treatment in case of alcoholism, drug addiction or venereal disease;

c/1) to participate in a special treatment or counselling programme with a view to reducing violent behaviour;

d) to provide material support to the victim's family;

e) to repair the damages caused within the term established by the court

f) to participate in probationary programs;

g) to perform unpaid work for the benefit of the community;

h) be subject to electronic monitoring, but not more than 12 months [3].

In cases where the court found that the crimes were committed by intoxicated minors, the circumstances in which they purchased alcohol or narcotic substances, the actions of adults in attracting minors to drunkenness or the consumption of narcotic substances, are to be clarified.

The court must take into account whether by its character the criminal action is related to the drunkenness of the minor, as well as to the circumstances, due to which the minor culprit reached this state, it may not consider it as an aggravating circumstance of the minor during the commission of the crime, if he was premeditatedly brought to this state in order to commit the crime.

Also, the court is to rule in the sentence on the necessity of applying the minor the forced treatment of alcoholism or drug addiction and, if there are grounds for this, it will apply the provisions of art. 103 of the Criminal Code [2, p.35].

Conclusions. Minors, being only at the initial stages of their personality development need, in order to develop themselves mentally and intellectually and to integrate better into society, a special attention and assistance and must be protected by the law by ensuring the conditions that guarantee their peace, freedom, dignity and safety.

When a minor conflicts with criminal law, it is necessary that the justice system and national practices be applied taking into account unanimously recognised principles and relevant rules of international law.

We mention that the global social policy,

cum și a prejudiciului cauzat adesea de această intervenție. Aceste măsuri de protecție socială a minorilor, înainte de trecerea la delinvență, sunt absolut indispensabile dacă se dorește evitarea atragerii la răspundere penală și aplicării pedepsei.

Deci, trebuie încurajată o politică socială constructivă în favoarea minorilor pentru prevenirea infracțiunilor și pentru lupta împotriva delinvenței, iar dacă totuși se constată necesitatea atragerii la răspundere și aplicării pedepsei față de persoanele minore, trebuie să se aibă în vedere, în primul rând, că minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea constituie o circumstanță excepțională, aceasta implicând o procedură specială, fiind necesar de a acorda o atenție deosebită individualizării răspunderii și pedepsei penale.

in general, must be aimed at favouring the social protection of minors in order to avoid the intervention of the juvenile justice system, as well as the damage often caused by this intervention. These measures for the social protection of minors, before the transition to delinquency, are absolutely indispensable if it is to avoid criminal liability and to apply the punishment.

Therefore, a constructive social policy must be encouraged in favour of minors for the prevention of crimes and for the fight against delinquency, and if, however, it is found necessary to hold to account and apply the penalty to minors, it must be borne in mind, first of all, that the minority of the person who committed the crime constitutes an exceptional circumstance, this involving a special procedure, it is necessary to pay particular attention to the individualisation of criminal liability and punishment.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Mihailov V. Parcursul unui copil prin sistemul de justiție penală în Republica Moldova. Chișinău, martie 2017. https://childhub.org/sites/default/files/library/attachments/studiu_view_1.pdf (accesat: 15.01.2022).
2. Ghid cu privire la aplicarea pedepsei. Chișinău, 2014. <https://crjm.org/wp-content/uploads/2015/01/Ghid-cu-privire-la-aplicarea-pedepsei.pdf> (accesat: 15.01.2022).
3. Codul penal al Republicii Moldova. Cod nr. 985 din 18.04.2002. În: MO din 14.04.2009, nr. 72-74, art. 195.
4. Organizația Națiunilor Unite – Rezoluția 40/33 din 29 noiembrie 1985. Ansamblul regulilor minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing). <https://www.google.com/#q=Rezolu%C5%A3ia+Na%C5%A3iunilor+Unite+nr.40%2F33+din+29+noiembrie+1985> (accesat: 15.01.2022).
5. Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Cod nr. 122 din 14.03.2003. Republicat în temeiul art. IV al Legii nr. 252 din 8 noiembrie 2012 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.263-269, art.855. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=128660&lang=ro# (accesat: 15.01.2022).
6. Hotărârea Plenului CSJ Cu privire la practica judiciară în cauzele penale privind minorii nr.39 din 22.11.2004. Buletinul CSJ a RM, 2005, nr.7, pag.6 http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=360 (accesat: 15.01.2022).

Despre autor:

Valentina RUSSU,
asistent universitar,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: valya.cociorva@mail.ru

About author:

Valentina RUSSU,
university assistant,
Academy «Stefan cel Mare» of the MIA,
e-mail: valya.cociorva@mail.ru